

Міністерство освіти і науки України
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)
Національна школа публічного адміністрування (Канада)
Варненський вільний університет Чорноризця Храбра (Болгарія)
Гентський університет (Бельгія)
Балтійська міжнародна академія (Латвія)
Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)
Покров Чехінвест s.r.o. (Чеська Республіка)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Україна)
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (Україна)
Київський національний університет будівництва та архітектури (Україна)
Державний торговельно-економічний Університет (Україна)
Сумський державний університет (Україна)
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського (Україна)
Ужгородський національний університет (Україна)
Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України» (Україна)
Державна установа «Інститут демографії та проблем якості життя
Національної академії наук України» (Україна)
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти (Україна)
Полтавське територіальне відділення Всеукраїнської професійної громадської
організації «Співка аудиторів України» (Україна)
Торгово-промислова палата України (Україна)

ЗБІРНИК

III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «СТАЛИЙ РОЗВИТОК: ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ»

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

05 червня 2025 року

ПОЛТАВА

**Ministry of Education and Science of Ukraine
National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic»
Educational and Research Institute of Finance, Economy, Management and Law
(Ukraine)
National School of Public Administration (Canada)
Varna Free University «Chernorizets Hrabar» (Bulgaria)
Ghent University (Belgium)
Baltic International Academy (Latvia)
The International Research Education & Training Center (Estonia)
Pokrov Czechinvest s.r.o. (Czech Republic)
Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraine)
National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»
(Ukraine)
V. N. Karazin Kharkiv National University (Ukraine)
Kyiv National University of Construction and Architecture (Ukraine)
State University Of Trade And Economics
Sumy State University (Ukraine)
Lviv State University of Physical Culture named after Ivan Bobersky (Ukraine)
Uzhhorod National University (Ukraine)
Public Institution «Institute for Economics and Forecasting of the National Academy
of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Public Institution «Institute for Demography and Quality of Life of the National
Academy of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Association for Management Development and Business Education
(Ukraine)
Poltava Territorial Branch of the All-Ukrainian Professional NGO «Union of Auditors
of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Chamber of Commerce and Industry (Ukraine)**

COLLECTION

III International Scientific and Practical Internet Conference

«SUSTAINABLE DEVELOPMENT: CHALLENGES AND THREATS IN CONDITIONS OF MODERN REALITIES»

June 05, 2025

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Poltava

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Національного університету імені Юрія Кондратюка заборонено

Редакційна колегія:

Онищенко С.В., д.е.н., професор;
Крекотень І.М., к.е.н., доцент;
Глебова А.О., к.е.н., доцент;
Глушко А.Д., к.е.н., доцент;
Гришко В.В., д.е.н., професор;
Карпенко Є.А., к.е.н., доцент;
Кульчій І.О., канд. держ. упр, доцент;
Птащенко Л.О., д.е.н., професор;
Свистун Л.А., к.е.н., доцент;
Чижевська М.Б., к.е.н., доцент;
Чичкало-Кондрацька І.Б., д.е.н., професор.

Сталий розвиток: виклики та загрози в умовах сучасних реалій : матеріали
С 76 III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, 05 червня 2025 р. – Полтава :
Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2025. – 387 с.

У збірнику матеріалів Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції розглянуто теоретичні, методологічні й практичні аспекти, виклики та загрози розвитку суб’єктів господарювання та держави в умовах сучасних реалій.

Досліджено теоретичні та практичні аспекти співпраці влади, менеджменту підприємства та громадських інституцій у контексті цілей сталого розвитку. Визначено проблеми та перспективи стабілізації фінансової системи як умова євроінтеграції України. Висвітлено сучасний стан та перспективи розвитку міжнародної економічної діяльності України. Досліджено особливості бухгалтерського обліку, аудиту, контролю й оподаткування суб’єктів господарювання в умовах сучасних реалій, а також окреслено перспективи соціально-економічного розвитку країни в контексті євроінтеграції.

Збірник розраховано на фахівців із фінансів, економіки та менеджменту, працівників органів державної влади й місцевого самоврядування, науковців, викладачів, аспірантів і студентів.

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

*Матеріали друкуються мовою оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори*

ISBN 978-966-616-186-7

© Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ТРАНСФОРМАЦІЯ СИСТЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВОЄННИХ ЗАГРОЗ ТА КІБЕРРИЗИКІВ

Повномасштабна воєнна агресія проти України та ескалація кіберзагроз глобального масштабу докорінно змінює традиційні підходи до забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання. У цих умовах бізнес стикається не лише з прямими втратами через фізичні руйнування інфраструктури та збої у ланцюгах постачання, а й загрозами цілеспрямованих кібератак, які підривають фінансову стабільність, підконтрольність ресурсів і конфіденційність стратегічної інформації [1, 2]. Відтак постає об'єктивна необхідність у трансформації системи економічної безпеки бізнесу як на рівні корпоративного управління, так і на рівні державної регуляторної політики. Актуальності набуває інтеграція інструментів кібербезпеки у загальну архітектоніку економічного захисту підприємств, адаптація до гібридних ризиків, а також розроблення нових підходів до оцінки вразливості бізнес-процесів в умовах системних загроз.

Система економічної безпеки підприємств вимагає істотної трансформації під впливом нової конфігурації ризиків, що виникла в умовах воєнних дій та ескалації кіберзагроз. Традиційні механізми забезпечення безперебійної діяльності бізнесу, зосереджені на фінансових, правових і техногенних аспектах, виявилися недостатніми для реагування на багатомірні гібридні загрози. Воєнні дії в Україні у поєднанні з високим рівнем кібератак, зокрема на критичну інфраструктуру та корпоративні ІТ-системи [3], формують багатомірне ризикове середовище, у якому традиційні механізми безпеки втрачають ефективність. Сучасні загрози відрізняються комплексністю, взаємопов'язаністю та швидкою еволюцією в умовах прискореної цифровізації. Структура сучасних загроз економічній безпеці бізнесу представлена на рисунку 1.

Рис. 1. Структура сучасних загроз економічній безпеці бізнесу
 Джерело: побудовано автором за [4, 5, 6]

Для забезпечення сталого функціонування бізнесу в умовах багатофакторних загроз необхідна системна трансформація підходів до економічної безпеки. Йдеться про зміну парадигми – від реактивного до проактивного управління ризиками, інтеграцію цифрових інструментів моніторингу, кіберзахисту та антикризового управління, а також налагодження стратегічного партнерства між державними органами, приватним сектором та міжнародними безпековими структурами [7]. У відповідь на нові виклики, система економічної безпеки підприємств повинна трансформуватися за такими ключовими напрямками:

- 1) інституційна перебудова служби безпеки підприємства з розширенням її функцій на сферу кіберзахисту, антикризового управління та аналітики ризиків;
- 2) інтеграція цифрових рішень, зокрема SIEM-систем, штучного інтелекту для моніторингу загроз, застосування блокчейн-технологій для захисту транзакцій;
- 3) розробка стратегій антикрихкості (antifragility): адаптація бізнесу до високоризикового середовища шляхом децентралізації, диверсифікації ресурсів та впровадження планів безперервності діяльності (BCP);
- 4) міжсекторальна кооперація з державними органами та міжнародними інституціями у сфері кібербезпеки, протидії шахрайству та зловживанням у цифровій економіці.

Особливу роль у цьому процесі відіграє розвиток інституційної спроможності підприємств: формування служб корпоративної безпеки нового покоління, застосування аналітики великих даних, впровадження стандартів ISO у сфері інформаційної безпеки, фінансової стабільності та безперервності бізнесу [8]. Також ключовими залишаються питання кадрової безпеки, підвищення обізнаності персоналу щодо сучасних загроз і розбудова внутрішньої культури стійкості.

Таким чином, трансформація системи економічної безпеки бізнесу в умовах воєнних загроз і кіберризиків є не лише вимогою часу, а й необхідною умовою збереження економічного суверенітету держави, підтримання інвестиційного клімату та відновлення довіри до українського бізнес-середовища в умовах затяжної кризи.

Список використаних джерел

1. Варналій, З. С. (2020). Економічна та фінансова безпека України в умовах глобалізації: Монографія. Київ: Знання України.
2. Мазаракі, А., & Мельник, Т. (2022). Економічна безпека України в умовах російської агресії. *Cientia Ructuosa*, 145 (5), 4-28. [https://doi.org/10.31617/1.2022\(145\)01](https://doi.org/10.31617/1.2022(145)01)
3. НІСД. (2024). Економічна безпека України в умовах довготривалої війни: Експертно-аналітична доповідь. Київ. <https://doi.org/10.53679/NISS-analytrep.2024.08>
4. Варналій З.С., Онищенко С.В., Маслій О.А. Загрози економічній безпеці України в умовах глобалізації. Конкурентні стратегії безпеки розвитку України у глобальному середовищі: монографія. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України»; за заг. ред. А. І. Мокія. Львів, 2019. С. 21-95.
5. Onyshchenko, S., Hlushko, A., Kivshyk, O., & Sokolov, A. (2021). Shadow economy as a threat to economic security of the state. *Economics of Development*, 20(4), 24–30. [https://doi.org/10.57111/econ.20\(4\).2021.24-30](https://doi.org/10.57111/econ.20(4).2021.24-30)
6. Onyshchenko, S., Yanko, A., & Hlushko, A. (2023). Improving the efficiency of diagnosing errors in computer devices for processing economic data functioning in the class of residuals. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 5(4(125)), 63-73. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2023.289185>
7. Глушко А. Д. Оцінка ефективності державної регуляторної політики у сфері внутрішньої торгівлі в Україні. *Економіка і регіон*. 2012. № 6 (37). С. 82-89
8. Onyshchenko S. V., Masliy O. A., Buriak A. A. Threats and risks of ecological and economic security of Ukraine in the conditions of war. XVII International Scientific Conference «Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment», November 7–10, 2023. Kyiv. URL: https://reposit.nupp.edu.ua/bitstream/PoltNTU/13700/1/2023_11_Mon23-072.pdf